

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72–74, art. 195), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 287, dispoziția alineatului (1) se completează în final cu textul „altele decât cele enumerate la art.349,”.
2. Articolul 349 va avea următorul cuprins:

„Articolul 349. Ultragierea, opunerea de rezistență sau aplicarea violenței față de persoana cu funcție de răspundere, persoana publică, persoana cu funcție de demnitate publică și/sau persoana care își îndeplinește datoria obștească

(1) Ultragierea, amenințarea cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății, cu moartea, fie cu nimicirea bunurilor persoanei cu funcție de răspundere, persoanei publice, a persoanei cu funcție de demnitate publică, rudelor ei apropiate, în scopul sistării activității ei de serviciu, ori schimbării caracterului acesteia în interesul făptuitorului sau al altei persoane, precum și aceiași ultragiere, amenințare împotriva persoanei care își îndeplinește datoria obștească, rudelor ei apropiate în legătură cu participarea acestei persoane la prevenirea ori curmarea unei infracțiuni sau a unei fapte antisociale

se pedepsește cu amendă în mărime de la 400 la 1000 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 ore, sau cu închisoare de la 1 la 3 ani.

(2) Oponerea de rezistență, aplicarea violenței față de persoana cu funcție de răspundere, persoana publică, persoana cu funcție de demnitate publică, rudelor ei apropiate, fie deteriorarea sau nimicirea bunurilor acestora, în scopul sistării activității ei de serviciu, ori schimbării caracterului acesteia în interesul făptuitorului sau al altei persoane, precum și aceleași acțiuni împotriva persoanei care își îndeplinește datoria obștească, rudelor ei apropiate în legătură cu participarea acestei persoane la prevenirea ori curmarea unei infracțiuni sau a unei fapte antisociale

se pedepsește cu amendă în mărime de la 700 la 1000 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 2 la 5 ani.

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (2) însoțite de:

- a) aplicarea violenței periculoase pentru viață sau sănătate;
  - b) distrugerea bunurilor prin mijloace periculoase pentru viața sau sănătatea mai multor persoane;
  - c) daune materiale în proporții mari;
  - d) alte urmări grave
- se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 8 ani”.

Art. II. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova 2009, nr. 3–6, art. 15), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În sancțiunea articolului 336 (Articolul 336: **Nesubordonarea cu reavoință dispoziției sau cererii legitime a colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept** - Nesubordonarea cu rea-voință dispoziției sau cererii legitime a procurorului, a ofițerului de urmărire penală, a ofițerului de informații și securitate, a angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, a altei persoane, aflate în exercițiul funcțiunii sau al datoriei obștești de asigurare a securității statului, de menținere a ordinii publice și de combatere a criminalității se sancționează cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore), textul „24 la 36” se substituie cu textul „100 – 150”.

2. Articolul 353 se exclude. (Articolul 353: **Ultragierea colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept, opunerea de rezistență** - (1) Ultragierea colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept, adică jignirea premeditată a onoarei și demnității procurorului, ofițerului de urmărire penală, ofițerului de informații și securitate, angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, altei persoane, aflată în exercițiul funcțiunii sau al datoriei obștești de asigurare a securității statului, de menținere a ordinii publice și de combatere a criminalității, exprimată prin acțiune, verbal sau în scris, se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore. (2) Oponerea de rezistență procurorului, ofițerului de urmărire penală, ofițerului de informații și securitate, angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, unei alte persoane, aflată în exercițiul funcțiunii sau al datoriei obștești de asigurare a securității statului, de menținere a ordinii publice și de combatere a criminalității, se sancționează cu amendă de la 21 la 45 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile).

3. În sancțiunea articolului 354, textul „6 la 30” se substituie cu textul „50 la 100”, iar textul „20 la 60” se substituie cu textul „40 la 60”. (Articolul 354: **Huliganismul nu prea grav** - Huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice, se sancționează cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 60 de ore).

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____
din _____

**cu privire la aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea și completarea unor acte legislative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Prim-ministru

Ion CHICU

Contrasemnează:

Ministrul afacerilor interne

Pavel VOICU

Ministrul justiției

Fadei NAGACEVSCHI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative

1. Temeiul inițierii procesului de elaborare, autorul proiectului

Prezentul proiect de lege este elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne și are drept scop ajustarea sancțiunilor de ordin penal și contravențional pentru acțiunile ilegale de ultragiure, opunere de rezistență sau aplicarea violenței îndreptate împotriva persoanei cu funcție de răspundere, funcționarul public cu statut special, precum și față de persoana cu funcție de demnitate publică.

Potrivit art. 2 din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, Poliția este o instituție publică specializată a statului, în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, care are misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, de prevenire, investigare și de descoperire a infracțiunilor și contravențiilor.

Astfel, atât la nivel național, cât și internațional, rolul Poliției este esențial în cadrul comunității, deoarece îndeplinește o serie de acțiuni de protecție, ajutor, informare, soluționare a problemelor cetățenilor, descoperirea actelor ilegale și pedepsirea celor vinovați etc., îndeplinind o funcție socială importantă.

2. Scopul și obiectivele urmărite prin adoptarea actului normativ, principalele prevederi ale proiectului

Scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum și în prevenirea săvârșirii de noi contravenții/infracțiuni.

Un rol esențial în atingerea scopului urmărit de legiuitor este acela de a stabili modalitatea protecției sporite pentru anumite categorii de persoane cu atribuții care, prin specificul lor, pot fi mai des subiecți al infracțiunii de ultragiure, comparative cu alte categorii de persoane.

În activitatea cotidiană, polițiștii sunt implicați în intervenții diverse și complexe pentru care nu există întotdeauna o soluție clară de soluționare, aceștia fiind obligați să intervină ori de câte ori este necesar. Totodată, se invocă statutul de polițist (funcționar public cu statut special) și obligația lui profesională de a se implica în orice situație apărută, care de altfel, nici nu se contestă, inclusiv și faptul că, la orice oră din zi sau din noapte, el se află „în serviciu”.

În pofida la toate acestea, în societate s-a format stereotipul că profesia de polițist este una care nu lasă loc de încredere și respect, deseori cetățenii nesubordonându-se cu rea-voință dispoziției sau cererii legitime a acestora, opunând rezistență, jignind onoarea și demnitatea, sau chiar amenințând cu moartea, vătămarea integrității corporale sau a sănătății, fiind admise situații în care se aplică și violența în privința polițiștilor.

La acest capitol, legislația contravențională și penală a Republicii Moldova, conține reglementări de sancționare loială, pentru acțiunile ilegale îndreptate împotriva polițiștilor, ce nu descurajează persoanele să jignească sau să agrezeze angajații organelor de drept, în consecință, să nu se subordoneze cerințelor legale ale acestora.

În context, menționăm că conform alin. (1) al art. 353 din Codul prenotat, pentru jignirea premeditată a onoarei și demnității (ultragiurea) procurorului, ofițerului de urmărire penală, ofițerului de informații și securitate, angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, altei persoane, aflată în exercițiul funcțiunii sau al datoriei obștești de asigurare a securității statului, de menținere a ordinii publice și de combatere a criminalității,

exprimată prin acțiune, verbal sau în scris, persoana se sancționează cu amendă de la 6 la 15 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 ore.

Potrivit alin. (2) al aceluiași articol, pentru opunerea de rezistență persoanelor menționate *supra*, contravenientul se sancționează cu amendă de la 21 la 45 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile.

Motivarea propunerilor înaintate o constituie faptul că contravenientul atentează prin faptele sale, asupra valorilor sociale ocrotite într-un stat de drept și anume orînduirea socială, iar sancțiunile stabilite în redacția actuală a acestor articole sînt blînde și disproporționale în raport cu fapta comisă.

De asemenea, în argumentarea propunerilor prezentate în vederea amendării cadrului legal, notificăm necesitatea înăsprii sancțiunilor reieșind din principiul corectării și reeducării contravenientului în conformitate cu alin. (1) art. 32 din Codul contravențional (sancțiunea contravențională este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare ce se aplică, în numele legii, persoanei care a săvîrșit o contravenție).

Astfel că, prin proiectul enunțat, se propun amendamente și la art. 287 „Huliganismul” din Codul penal și art. 354 „Huliganismul nu prea grav” din Codul contravențional. În primul rînd, dispoziția alin. (1) al art. 287 din Codul penal, se propune a fi completată în final cu textul „alte decît cele enumerate la art. 349”, și în continuare după text.

Totodată, în redacția propusă se va exclude posibilitatea calificării acțiunii de ultragiare, opunere de rezistență sau aplicare de violență față de o persoană cu funcție de răspundere, de un funcționar public cu statut special, precum și față de persoana cu funcție de demnitate publică ca fiind infracțiunea de huliganism. Or, trăsătura esențială a huliganismului este încălcarea grosolană a ordinii publice, exprimată printr-o vădită lipsă de respect față de societate. În cel de-al doilea rînd, latura obiectivă a huliganismului conține în sine și opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice.

Totodată, majorarea cuantumului sancțiunilor propuse pentru contravenția de la art. 354, se impune pentru prevenirea și curmarea acțiunilor huliganice (reieșind din datele statistice reflectate mai sus).

Subsecvent, proiectul prevede și amendarea art. 349 din Codul penal, care presupune incriminarea faptei de ultragiare, opunere de rezistență sau aplicarea violenței față de persoana cu funcție de răspundere, de funcționarul public cu statut special precum și față de persoana cu funcție de demnitate publică și excluderea contravenției de la art. 353 din Codul contravențional „ultragierea colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept, opunerea de rezistență”.

Infracțiunea de ultragiare, opunere de rezistență sau aplicarea violenței față de persoana cu funcție de răspundere sau funcționarul public cu statut special, persoana cu funcție de demnitate publică este o infracțiune complexă avînd un obiect juridic protejat - relațiile sociale referitoare la respectul datorat autorității de stat, prin săvîrșirea unei astfel de infracțiuni aducîndu-se atingere ordinii de drept.

Această infracțiune are un subiect pasiv – Statul – apărător al ordinii de drept și un subiect activ – persoana cu funcție de răspundere sau funcționarul public cu statut special – ce îndeplinește o funcție care implică exercițiul autorității de stat.

Astfel, prin săvîrșirea unei infracțiuni de ultragiare, opunere de rezistență sau aplicarea violenței față de categoriile de persoane invocate *supra*, sunt lezate valori sociale recunoscute de lege. În primul rînd onoarea și demnitatea respectivelor categorii de persoane, viața,

sănătatea, integritatea persoanelor atestate în legătură cu exercitarea atribuțiilor funcționale, și în al doilea rînd statul și ordinea de drept.

Totodată, ținînd cont că latura subiectivă a infracțiunii propuse în proiectul de lege se caracterizează prin intenție directă, această faptă necesită a fi incriminată ca fiind infracțiune.

În context, relevantă în acest sens este și practica altor state, spre exemplu în România, la art. 257 „Ultrajul“, alin. (1) din Codul penal prevede că, amenințarea săvîrșită nemijlocit sau prin mijloace de comunicare directă, lovirea sau alte violențe, vătămarea corporală, lovirile sau vătămarile cauzatoare de moarte ori omorul, savîrșite împotriva unui funcționar public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu exercitarea acestor atribuții, se sancționează cu pedeapsă prevăzută de lege pentru acea infracțiune, *ale cărei limite speciale se majorează cu o treime*. Totodată, în conformitate cu alin. (4) al aceluiași articol, faptele menționate *supra*, comise asupra unui polițist sau jandarm, aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu exercitarea acestor atribuții, se sancționează cu pedeapsă prevăzută de lege pentru acea infracțiune, *ale cărei limite se majorează cu jumătate*.

În Estonia, conform art. 274 din Codul penal al Republicii Estonia, comiterea unui act de violență împotriva unui reprezentant al autorității de stat sau împotriva altei persoane care menține ordinea publică, în cazul în care este comis în procesul executării atribuțiilor de serviciu, se sancționează cu o pedeapsă pecuniară sau privațiune de libertate de până la 5 ani de închisoare. Potrivit art. 275 din Codul penal al Estoniei, defăimarea sau insultarea unui reprezentant al autorității de stat sau altei persoane care menține ordinea publică, dacă sunt săvîrșite în procesul de executare a atribuțiilor de serviciu, se sancționează cu o pedeapsă pecuniară sau cu privațiune de libertate de până la 2 ani de închisoare. Iar conform art. 276 din Codul prenotat, nerespectarea ordinului legal emis de către reprezentantul autorității de stat se sancționează cu o pedeapsă în mărime de pînă la 200 puncte de penalitate sau detenție.

Potrivit Codului penal al Germaniei, pentru tulburarea ordinii publice cu *consecințe deosebit de grave (persoana are asupra sa o armă de foc, jefuiește sau cauzează pagube însemnate)*, se aplică pedeapsa cu închisoarea între 6 luni și 10 ani.

3. Descrierea constatărilor expertizei anticorupție

Proiectul va fi expediat CNA pentru efectuarea expertizei în rezultatul coordonării cu instituțiile interesate.

4. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea amendamentelor propuse nu implică cheltuieli financiare și alocarea mijloacelor financiare suplimentare.

5. Respectarea transparenței în procesul decizional

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative este plasat pe pagina oficială a Ministerului Afacerilor Interne, în directoriul *Transparența decizională /Consultări publice/Organizarea consultărilor publice*.

Ministru

Pavel VOICU